

Jani Péter:
A kisajátítás jogintézményének problematikája
Hand-out

I. Magyarország Alaptörvénye – Szabadság és felelősség

„XIII. cikk (2) bekezdés: Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

II. Polgári Törvénykönyv (1959. évi IV. törvény)

Harmadik Rész [A tulajdonjog] II. Cím [A köztulajdonra vonatkozó külön szabályok] XIV. Fejezet [Az állami tulajdonjog] A kisajátítás

„177. § (1) Ingatlant kivételesen, közérdekből – törvényben megállapított esetekben, módon és célokra — lehet kisajátítani. A kisajátított ingatlanért teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás jár.

(2) A kisajátítás részletes szabályairól külön törvény rendelkezik.”

Polgári Törvénykönyv Tervezete (T/5949. számú törvényjavaslat eredeti szövege - 2008)

Negyedik Könyv [Dologi jog] Második Rész [A tulajdonjog] 3. Cím [A tulajdonjog megszerzése] III. fejezet [A kisajátítás]

„4:55. § [A kisajátítás feltételei]

(1) Kisajátítással ingatlan tulajdonjoga kivételesen, törvényben meghatározott közérdekű célra, azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás ellenében szerezhető meg.

(2) A kisajátítási eljárásra irányadó részletes szabályokat külön törvény állapítja meg.

A 2009. évi CXX. törvény (elfogadott, de hatályba nem lépett törvény)

„4 :54. § [A kisajátítás]

(1) Az ingatlan kivételesen, törvényben meghatározott közérdekű célra és feltételekkel, azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás ellenében hatósági határozattal más tulajdonába adható (kisajátítás).

(2) A kártalanításra — ha törvény eltérően nem rendelkezik — az köteles, aki a kisajátítás alapján a tulajdonjogot megszerzi.

(3) A kisajátításra irányadó részletes szabályokat külön törvény állapítja meg.”

Polgári Törvénykönyv Tervezete (2012)

V. Könyv [Dologi Jog] Második Rész [A tulajdonjog] V. Cím [A tulajdonjog megszerzése] XI. Fejezet [A kisajátítás]

„5:43. § [Kisajátítás]

(1) Kisajátítással ingatlan tulajdonjoga kivételesen, közérdekű célra, azonnali, teljes és feltétlen kártalanítás ellenében szerezhető meg.

(2) A kártalanítás nyújtására az köteles, aki a kisajátítás alapján a tulajdont megszerzi.”

III. 2007. évi CXXIII. törvény A kisajátításról

„1. § (1) Kisajátítással ingatlan tulajdonjoga csak kivételesen vonható el, az e törvényben meghatározott közérdekű célból, feltételekkel és módon, teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás mellett.

(2) Kisajátítást kérő lehet az állam, illetve a helyi önkormányzat, valamint az államon és a helyi önkormányzaton kívüli harmadik személy (a továbbiakban: harmadik személy), ha a 2. §-ban meghatározott közérdekű célt megvalósító tevékenységet lát el, vagy akit törvény az állam javára, saját nevében, kisajátítást kérőként való eljárásra kötelez.”